اداره‌سی : استانبولده عالم مطبعه‌سی
سر محرر و مدیری : احمد احسان

عدد ۳۰۳ — پنجشنبه — ۵ مارت سنه ۱۳۰۸ — ایکنجی سنه — اوچنجی جلد

پادشاهم چوق یشا

پادشاهم چوق یشا

ولادت باهر المیمنت حضرت خلافتپناهی

مژده ای عثمانیان کهوارهٔ دولت بوکون — مژده ای اسلامیان اجزای جسم سلطنت
بر وجود اقدس وعالیله اولدی وایه‌دار — پرتو دیدار نو طالعله بولدی اعتبار
بشقه بر فیض عمیمه اقتران ایتدی جهان — بشقه بر لطف تجلی ایتدی تنشیط قلوب
ساعد ذی شوکت عثمانه کلدی اقتدار — ابتهاج طلعتیله اولدی ملت بختیار

بوکون بالجمله عثمانیانك پادشاه مکرمی ، دولتپناه مفخمی ، سلطان عالی اقتدار ، خاقان شوکت مدار ، ولی‌النعمت عالمیان حضرت عبدالحمید کامران افندمز حضرتلرینك کهوارهٔ اقبال دولتی وجود پرسود همایونلریله زینت یاب بیوردقلری یوم مسعود ملی‌یه مصادفدر . وجود اقدس ملکداریلری ترقیات دولت وملت ایچون قیمتدار برموهبهٔ ربانی اولدیغندن سلالهٔ طاهرهٔ عثمانی ایچون برشرف ذی‌قیمت وبتون افراد عثمانیه ایچون عین نعمتدر .

اعتلا ایتدی بوکون آفاق شان وسلطنت
چونکه طوغدی کوکب اقبال دوری ملتك

بوکون سبب اعتلای سلطنت عثمانیه وباعث ترقیٔ شوکت اسلامیه اولان خلیفهٔ روی زمین . وکیل سیالمرسلین پادشاه تقوی کزین وشهنشاه عدل آیین اعدل حکمداران جهان افندمز حضرتلرینك دولتسرای عثمانیی طلعت رمیك همایونلریله مبشر وخندان بیوردقلری یوم جلیل ملینك اللی برنجی سنهٔ معززه سنه مصادفدر . تأیید بنیان دولت وتأکید مبنای اسلامیت ایچون بر تبشیر الهامی ایله آذان معنویهٔ موحدین پرنشاط اولدیغندن هیئت جلیلهٔ اسلامیه بر یوم مسعوددر .

آچدی آغوشك سکا مهد کریم سلطنت
فکر حکمت دایه‌ك اولدی عدل وشفقت رهبرك

بوکون ظل ظلیل ربانی ، زینت‌ده اریکهٔ عثمانی ، غازیٔ بی‌مدانی السلطان ابن السلطان السلطان عبدالحمید خان ثانی افندمز حضرتلرینك ولادت باهر السعادت ملوکانه‌لریله مفارق مباهات عثمانیانك انواع مسرات ایله قرین اعتلا اولدیغی روز فیروزه مصادفدر . ممالك محروسهٔ عثمانیه‌یی جلوه‌کاه آثار عمران وملت عثمانیه‌یی نور فیاض عدالت الله مظهر رفاه وسامان ایده‌جك بر وجود عالمسوده نائلیتمزدن طولایی مباهی وخندان اولدیغمز یوم جلیلی مخطوردر .

سایهٔ فیضوایهٔ ملوکانه‌لرنده نوبنو ساحه آرای حصول اولان بونجه مأثر خیریه . بونجه آثار برکزیده جوهر فطانت وکهر پارهٔ سلطنتك مایهٔ شفقت سرمایه‌سنده مکنوز اولان علویت محضه‌یی مثبت ومبین وآفاق مدنیتی طوتان آوازهٔ کرم وعاطفتی سلسلهٔ پاك عثمانك نجابت علویه ومحاسن اخلاقیه‌سنی معلن اولمغله عصر معدلت حصر ملوکانه‌لرینی ادراك شرف عال العالنه مظهر تمزدن طولایی بختیار ودعای دیمومیت اجلال وعافیت همایونلر دمکذارز .

چوق یشا ای خسرو نوّار وعالی احتشام — بیك یشا ای شهریار اعدل [illegible] و دولت طراز
مفتخردر ذات پاککله بتون عثمانیان — روح پاك حضرت عثمانی [illegible] ایتدك شادمان
طوغدیغك کون ملتك اقبال واستکمالنه — سنسك ای احسان حق مظهر کریم سلطنت
بشقه بر رونق کتیردك بشقه کلدی زیب وشان — لطفکی تذکاردن عاجز [illegible] قالیر اهل لسان

شوکتك اولسون فزون عمر واجلالك مزید
دائما قیلسون سنی خلاق عالم کامران

افادهٔ مخصوصه

یکی سنه یوم مسعود ولادت حضرت پادشاهی روز میمننده انتشار ایدن (ثروت فنون) بوکون ایکنجی سنهٔ دوریه‌سنی اکمال ایتمشدر . بختیارم .

مصور بر غزته‌نك نصل تأسیس ایدیلدیکنی ارباب وقوف بیلیر ؛ بوخصوصده فکر قطعی صاحبی اولدیغمزدن دیریم که (ثروت فنون) کبی بر رسملی غزته تأسیس وادامه‌سی مطبوعاتك هنوز دورهٔ جنینده بولنان ممالك عثمانیده وکل ، آوروپاده بر یك کوجدر . نه حاجت ، مثلا فرانسه مطبوعات مصوره‌سنی تدقیق ایدرسه‌ك کوردیکی الی سنه‌دنبری صورت منتظمده انتشار ایدن (ایللوستراسیون) و (لومونه ایللوستره) نه ماعدا یاریم عصر دیمك اولان شو ثروت ظرفنده یکطرفدن اوراق موقوتهٔ مصوره پیدا آلوب پایدار اولدیغی ، الیوم شو ایکیدن ماعدا دوام ایدن نشریات مصوره آره‌سنده (فیغارو صالون) دن بشقه‌سی یوقدر ؛ (فیغارو صالون) ی ده [illegible]انك غایت فاضلکنده اونبشه کونده بر انتشارنده ومندرجاتك صرف آوروپا کبارانه یعنی (هوت آرستوقراسی) دیه‌کلری خلقه مخصوص اولمسنده دولایی بر مصور غزته‌دن زیاده موقوت بر مصور کتاب عد ایدیلسك قوجه فرانسه‌نك مصور غزته‌سی ایکمیه اینر ؛ اما دیه‌جکسکزکه فرانسه مطبوعاتی میانده یکطرفدن رسملی غزته‌دار ؛ بزده تسلیم ایلیورز ، فقط بونلرده مملکتك مدار افتخاری اولمق وحقیقه نشریات نفیسه‌دن عد اولنمق شانی یوقدر ؛ بر جوغی قوق یلدر طبع اولنه اولنه آشنمه رسم لوحه‌لرینی تکرار عادی طاغدیره طبع ایله اهونیت فیئات سایه‌سنده صاتار ، بر طاقمی الك مستکره وقوعات رسملرینی درج ایدرواجه مظهر اولور ؛ اوچنجی قسمیده آداب عمومیه قواعدینه اتباعده آزاجق متعصب اولنلرك الملیجقلری باشی آچیق تصاویر ایله کندینه مشتری بولور . ایشته فرانسه‌ده موجود رسملی غزته‌لرشو صایدیغم اوچ شائبه‌دن قورتیلمز ، ایچلرنده (ایللوستراسیون) ایله (لومونه ایللوستره) دن ماعدا قورتیلانی یوقدر .

شوراده بر ملاحظه دها بیانه ایلیلم ؛ (رسملی غزته) تعبیری شعبات فنونه ، صنایعه ، علومه عائد نشریات مصوره‌یی احاطه ایتمز ، اونلر غزته وکل مصور فن کتابیدر . بزم مقصدیمز بر هفته ظرفنده‌کی وقایع عمومیه‌دن اختراعات فنیه‌دن بحث ایدن ، مشاهیرك رسمیله هنوز انشاآتی ختام ایرمه‌ییوك بنالرك کوریلدیك ، رسم کشادلرك واعمالانی ختام بولمه‌ییوك ابورلرك الحاصل وقایع جدیدهٔ مدنیه‌نك ترجمانی اولان مصور غزته‌لردر ؛ صرف نه صرف حرف وصنایعه عائد اوراق موقوته رسملی غزته میانه داخل دکلدر ؛ بناءعلیه نظر تدقیقی فرانسه مطبوعات مصوره‌سنه شو جهتدن‌ده عطف اولنورسه تظاهر ایدرکه بر قته بر صنعته عائد خصوصی غزته‌لر استثنا اولنجه اویکطرفدن رسملی نشریات میانده وقایع جدیدهٔ مدنیه‌نك ترجمانی عنوانه لایق (ایللوستراسیون) و (لومونه ایللوستره) دن بشقه‌سی مفقودر .

صرف فنون ، صنایعه عائد اوراق موقوته‌نك بر مملکتده تأسیس ودوامی ایسه او مملکتك درجهٔ ترقیات فنیه‌سنه کوره قابل اولدیغی موفقیاتدن عد اولنور ؛ بونده دولایی بیدرکه یارسه انتشار ایدن (لاناتور) ، (ره‌ورسیانتیفیق) ، (غازت‌ده‌بوزار) کبی فن وصنایع نفیسه غزته‌لریله انواع اوراق موقوتهٔ صناعیه وفنیه عددی یالکز فرانسه‌ده چوق کوریلور . مع مافیه فرانسه‌نك فن وصنایع غزته‌لری دخی وقایع فنیهٔ جدیده‌نك ترجمانی اولمق نقطهٔ نظرندن تدقیق اولنورسه (لاناتور) کبی اوج بشه یارجه اینر . دیکرلری کهنه‌سه رسملری ، اهمیتسز وقایعی اوهوزلق سایه‌سنده رواج دوشوره بیلیر .

فرانسه‌ده بویله اولدیغی کبی انکلتره‌ده ، آلمانیاده ، دخی حال بو مرکزده در . فرانسه‌لرك رسملی غزته‌سنه نظیره اولاره (غرفیق) ، (لوندره‌نیوز) دن بشقه انکلتره‌ده حقیقه رسملی غزته عنوانه لایق نشریات یوقدر ؛ وسعت حجم جهتندن شو ایکی انکلیز مصوری یارسه‌کیلره مرجع ایسه‌ده صنایع نفیسه جهتندن کیری قالیر . آلمانیانك ایسه (ایللوستریرتت زیتونغ) کبی ایکی اوچ رسملی غزته‌سی موجوددر ، آلمانیاده انتشار ایدن سائر یکطرفدن اوراق مصوره حقیقه ترجمانه وقایع مدنیه عنوانه کسب استحقاق ایده‌مز . نظر یمزی اوستریا ، ایتالیا ، اسپانیا وروسیه احاله ایدرسك مشاهده ایدرزکه بو دولتلرده بر دانه‌دن زیاده تام رسملی غزته یوقدر ، ایتالیانلر (ایللوستراز بونا ایتالیانا) یی روسلر ، (نیوا) یی انجق اکمل بر رسملی غزته حالنه کتیره بیلمشلردر .

§

مملکتمزه کلنجه ، ممالك عثمانیه‌ده منتشر اوراق موقوتهٔ مصوره‌نك تاریخچه‌سنی یاپمغه ابتدار اوزون بر خدمت دکلدر زیرا اون سنه‌لك وقایعی تخطر ایدن هر ذات ، عثمانلی نشریات مصوره‌سی ، تاریخنی بیلیر . حتی ازمیرده انتشار ایدن (خدمت) غزته‌سنده عشاقی زاده خالد ضیابك (ثروت فنون)ك مظهر اولدیغی عنایات ملوکانه وسیله‌سیله بربند نشر ایدرك شو دیدیکمز تاریخچه‌یی یاپمش بزده (٤٥) نومرولی نسخه‌مزه نقل ایلمش ایدك :

تکرارینه حاجت یوقـدر ، اورایه احاله نظر کافیدر .

(٤٥) نومرولی نسخه‌مزده کی تاریخجه سزه اثبات ایلرکه بو سنه‌یه کلنجه‌یه قدر استانبولده ترکجـه مصور غزته یوق ایدی ؛ هردرلو ترقیـات فنیه و صناعیه‌مزك باعث و مسبب یکانه‌سی اولان پادشاه کمالات‌پرور و شهنشاه معارف کستر افندمز حضرتلرینك عصر ملوکانه‌لری رسملی غزته جیلك جهتدن دخی پارلاق بر صحیفه‌یه مالك اولمشدر ؛ اشته بو کون ایکنجی سنهٔ انتشاری وسیله‌سیله شو مقاله‌یی یازدیغم (ثروت فنون) ولی النعمت اعظممز افندمز حضرتلرینك عصر معـارفحصری نمونهٔ ترقیسیدر . (ثروت فنون)

پادشاه فاروق جاه افندمز حضرتلرینك افکار و آمال ترقیـات دثار ملوکانه‌لری سایه‌سـنده بو کونکی کسوهٔ ترقی وانتظامنی احراز ایلمش یعنی شـان عثمانی‌یه جسـبان بر درجه‌یی بولمق اوزره شهراه ترقیده بربیوك آدیم دها آتمشدر ؛ (ثروت فنون)ك ولی النعمتی ؛ حامیٔ معارف پرور شهنشاه قدردان افندمز حضرتلری اولدیغی کبی غزته‌نك محرر و مؤسسی عاجزی‌ده اول ولی النعمت اعظمك مظهر عنایت وعاطفت جهان قیمت تاجداریلری

قمریه جامعی

اولمق شرف إعلیهـاسنی احراز ایتمشدر . همان جناب رب‌منان بو کون تسعید و تبریکنه موفق اولدیغمز یوم معزز کبی کونلرك بیکارجه‌سنی إدرا کـه پادشـاهمز افندمز حضرتلرینی موفق بیورسون .

§

اوت ؛ (ثروت فنون) بو کون برنجی سـنهٔ دوریه‌سنی اکمال ایلیـور ؛ ولادت باهر المیمنت پادشـاهی‌یه مصادف بر کونده تأسس ایتـدیکی کبی ینه اویله مقـدس بر کونده کسوهٔ ترقیسنه وایکنجی سنهٔ دوریه‌سنه کیریـیور .

(ثروت فنون) بدایت تأسـنـدن اعتبـاراً مظهر اولدیغی رغبت عمومیه ایله نه قازانمش ایسه اونی اتخاذ انتظام اوغرنده صرف ایله تزیید رغبت ایلمك مسلکنی طوتمشیدی ؛ شو مسلك سایه‌سـنده ایلك نومروسندن بو کونکی نسخه‌سنه قدر اثار ترقی کوسـترمکدن خالی قالمدی ؛ امینم که شو جهتی انکار ایده‌جك یوقدر . ایکنجی سنهٔ دوریه‌دن اعتباراً ایسه مظهری اولمغله مباهی بولندیغی عنایت وعاطفت سنیهٔ جناب ملوکانه سایه‌سنده شمدی مشاهده سیله تزیین نظر ایتدیکمز کسوهٔ اخذ ایتمشدر ؛ غزته نائل اولدیغی عنایت سنیهٔ تاجدارانه سـایه‌سنده حجمنی درت صحیفه تزیید ایلدی ، کاغدینی

مباحث طبیه‌دن — تعریفی ایلریکی نسخه‌ده

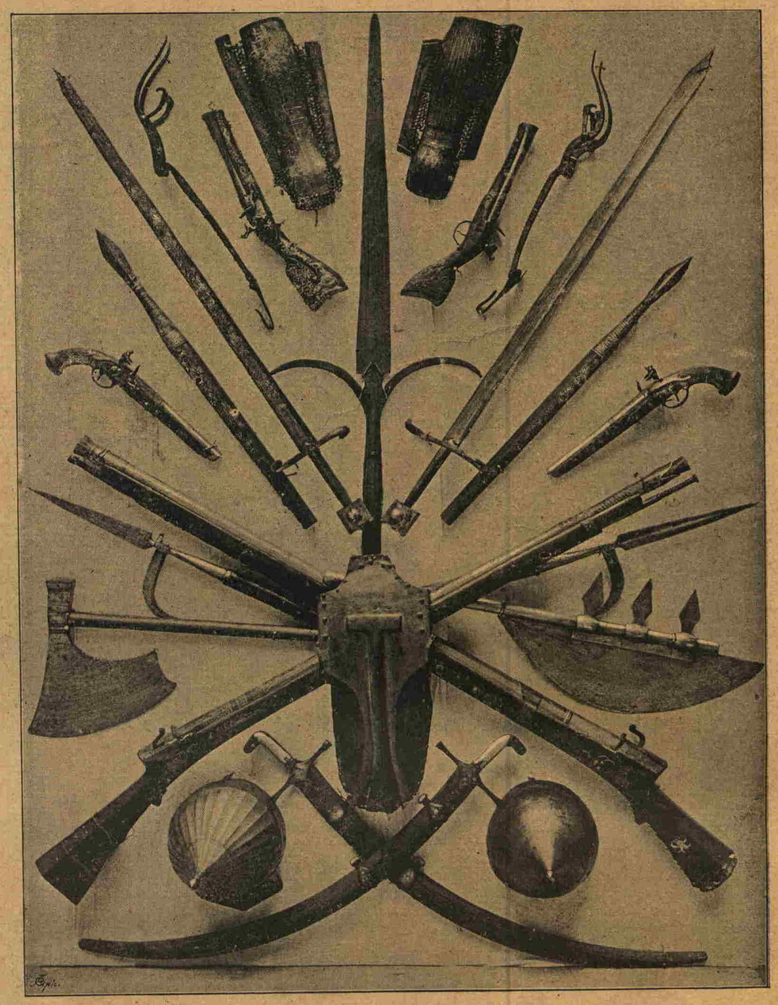

تفنکخانهٔ همایونده اسلحهٔ نادره

اسکیسنه نسبةً ایکی قات قالینلاشدیردی ، یعنی کاغدی وحجمینه آوروپا غزته‌لری حالنی آلدی ؛ رسملرینی همان برقات دها تزیید ایتدی بونکله برابر فیاتنی آرتدیرمدی ، بالخاصه آوروپادن ماهر بر حکاك جلب ایتدی ، یعنی استانبولده صنعت نازکهٔ حکی جلب ایتدیکی حکاك معرفتیله اولاد وطنه تعلیم ایده‌جکی کبی تصاویر موجوده سنك ثلثان مقدارینی اوحکاك سایه‌سنده الده ایلیه‌جکدر .

(ثروت فنون) ك مسـلکی ایسـه برنجی درجه‌ده صداقت و عبودیت وظیفهٔ مقدسه سـنه اتباع ایله برابر ترقیات مدنیه و فنیهٔ عثمانیه‌نك ترجمـانی اولمق ، آوروپا اختراعات فنیه‌سندن قارئین کرامی خبردار ایتمکدن یعنی تام عثمانلی مصوری اولمقـدن عبارتدر . تعریف مسـلك واسع اولدی دکلمی ؟ دیمك استدم که (ثروت فنون) ممالك عثمانیه‌ده موقع حصوله کلمش ترقیات وتأسیسات فنیه ، صنـاعیه و نافعه‌نك ممکن اولنلرینی رسملریله درج صحیفه ایده‌جك ، آوروپاده میدانه کلمش هردرلو ترقیات فنیه وصناعیه‌نك مهم و قابل نقل اولنلرینی کـذلك رسملریله سـتون نشره آله‌جق ، مشاهیر زمانك تصاویرینی قارئینه کوستره‌جك بونلره متعلق مقاله‌لری یازه‌جقدر . ایکنجی درجه‌ده اعتنا ایده‌جکی جهت ممکن مرتبه (عثمانلی مصوری) عنوانـنه لایق بولنمق مسئله‌سی اوله‌جقدر .

اشته (ثروت فنون) مسـلك وطرز غیرتی اکلاندی ؛ آرتق مساعده ایدیکزده وظیفه‌سنه شروع ایتسون . قارئین عثمانیـه‌دن بکلدیکی‌ده تعمیم انتشارینه معاونت ایله رغبت و تشویقدن عبارتدر . بوده هرکسك بیا بیله جکی همت دکلمی ؟

اشبو نسخه‌ده مندرج مقالات مخصوصه‌دن دولایی هر نسخه‌یه مخصوص پروغرامنی حقیـله اجرا ایلیـه‌مامش اولان ثروت فنون بعدما انتشار ایدوجك نسخه‌لرنده مقالات آتیه‌یی محتوی اوله‌جقدر :

اولا — یاهر هفته یاخـود ایکی هفته‌ده بر دفعه استانبولك مشاغل عمومیه‌سی حقنده مکتوب طرزنده بر بند .

ثانیاً — ممالك عثمانیه ایله عموم عالم مدنیته راجع شـئونات مدنیه و فنیه‌نك مهملرندن متشکل هفته‌لق اجمال .

ثالثاً — مباحث طبیه‌وحفظ صحیه‌یه ، فنون سیاسیه ویا طبیعیه وسائریه متعلق اوله‌رق هفته‌لق بر بند .

رابعاً — آرصره اوفاجق حکایه‌لر .

خامساً — منـدرج رسملره دائر معلومات عمومیه .

سادساً — درسعادتده انتشار ایدن کتابلردن مطبعه‌مزه ارسال اولنلرینه دائر بر اجمال .

سابعاً — بر رومان .

بو پروغرامی یازمقدن مقصـدمز غزته‌مزك مسلکنه دائر بر فکر عمومی ویرمکدر . یوقسه هر هفته بوکا تطبیق حرکت ایتمکله مکلف دکلز ، لزومنه کوره بر قاچنی طی ایدوب یرینه بشـقه مقاله‌لر درج ایلرز ، زیرا غزته‌نك اساس مسلکی افادهٔ مخصوصه‌مزده یازدیغمز اوزرنده ترقیات فنیه ومدنیهٔ عثمانیه‌وآوروپائیه‌نك ترجمان ومصوری اولمقدن عبارتدر .

رومانه کلنجه هر نقـدر (جق) ایله معاً (خاور) عنوانلی ملی رومانده درج ایتمکی وعد ایلدیـه‌کره غزته‌ده ایکی رومان مندرج اولدیغی تقدیرده سـائر مقالانه بر قابلیـه‌جغنی ملاحظه قلندیغنـدن (خاور) شمدیکی تفرقه‌نك ختامنه تعلیق اولنمشدر .

رسملرمز

قمریه جامعی

استانبولك آثار قدیمهٔ مهمه سندن برینك‌ده سلطان سلیم جوارنده کائن قمریه جامعی اولدیغی بلکه هر کس بیلیر ؛ استانبوللی اولدیغمز حالده قمریه جامع شریفنك متروکات قدیمه‌نك نادر قسمندن بولندیغنی بیلمدیکمز واورانی کورمدیکمز حالده شهر مزی زیارته کلان اجنبیلرمذکور جامعی تماشا ایتمه‌دن قابل دکل عودت ایتمزلر .

قمریه جامعنك سبب اشتهاری درو - نده‌کی موزائیك دینلن نفیس طاشلرله وتزیناتنك اسکی زمادن قاله اولمسیدر .

فطوغراف حضرت شهریاری عبدالله برادرلر فطوغرافندن یاپدرلمش اولان رسممز قمریه جامعنك منظرهٔ خارجیه‌سنی کوسترر . ایلری‌ده بعض موزائیکلرنی‌ده درج صحیفه ایلرز .

اسلحهٔ نادره

تفنکخانهٔ همایون داخلنده موجود اولوب یادکار زمان قدیم ونادر اولمسیله غایت مهم عد اولنان اسلحهٔ عتیقه‌دن بر طاقمی بو نسخه‌ده انظار قارئینه وضع ایلیورز . آوروپالیلرجه موزه‌لرك برمهم طاقمی‌ده اسلحهٔ قدیمه‌یه عائد اولنلردر . زیرا اسلحهٔ قدیمه سایه‌سنده بر ملتك اجراآت حربیه‌سی وطرز مدافعه‌سی حقنده بك چوق معلومات استحصال اولنور .

تابلو

پارسده هر سنه کشاد اولنان رسم سرکیسنده کرك فرانسزکرك اجنبی رسامله‌ر بنك تشهیر ایتمکلری رسملردن الکمهملری فرانسه حکومتی طرفندن بالانتخاب اشترا اولنور ؛ فقط سرکیه هر رسامك تابلوسی تشهیر اولنور دیه ظن ایتماملیدر ؛ دنیانك هرجهتندن ارسال اولنان تابلولر بر هیئت تفتیشیه طرفندن تدقیق اولنوب صنعت نقطهٔ نظرندن مهم عد اولنانلری تفریق وقبول اولنورکه بونلرك عددی دخی بر مقدار معینی تجاوز ایلیه‌مز . اشته شو تفریق ایدیلنلر آره‌سندن هرسنه فرانسه حکومتی برقاچ عدد انتخاب ایدوب صاحبندن اشترا ایله (لوکسمبورغ) موزه‌سنه وضع ایدر . اشترا اولنان تابلو رسمنك وفاتنه قدر لوکسمبورغ‌ده اوندن صکره لوور موزه‌سنده حفظ اولنور . اشبو نسخه‌ده درج صحیفه ایلدیکمز بیوك تابلو مشاهیر رسامادن (دهروول) ك اولوب اوچ یش سنه‌اقدمکی موزه‌ده تشهیر قلندقدن صکره حکومت جابندن بالاشترا لوکسمبورغ موزه‌سنه وضع اولنمشدر . الیوم اوراده موجود بولنیور . پارسك رسم موزه‌لری حقنده معلومات وافیه آلمق ایچون هنوز اکمال ایتدیکمز مصور « اوروپاده نه کوردم » سیاحتنامه‌سنه مراجعت ایجاب ایدر .

موسیو لوبه

فرانسه‌ده اونبش کون اقدم تبدل وکلادن صکره ریاست وکلا مأموریت مهمه‌سنی احراز ایلمش اولان موسیو لوبه اشبو نسخه‌ده رسمنی کوردیکمکز ذاتدر . مشارالیه ۱۸۳۸ سنهٔ میلادیه‌سنده تولد ایله الیوم ٥٤ یاشنده بولنوب مشهور دعوی وکیللرندن و فرانسه مبعوثلرندندر .

غلطه قوله‌سی

نه متحیر اولیورسکز ؟ اوت شکلنی بیلدیککز غلطه قوله‌مز بوندن یتمش سنه اقدم رسممزده کوردیککز شکلده ایدی . نزهه‌مزه دائما آثار توجه کوسترن خیر خواهلرندن بر ذات شمدی مطبوعی کوردیککز رسمی بزه اهدا ایلمش اولدیغندن درحال حك ایتدیروب نظر دقتکزه وضع ایتدك ؛ دائما کوزیمز اوکنده دوران بربنانك اجدادمز زمانده نه هیئتده اولدیغنی اوکرنمك قنا دکلدر دکلمی ؟

غلطه قوله‌سنك شمدیکی حالنه کلنجه بوخصوصده ثروت فنونك (۹) نومرولی نسخه‌سنه احالهٔ نظر ایجاب ایدر .

پاتینور

آوروپاده قیشین بوز اوزرنده قایق کبارلرك برنجی نوع اکلنجه‌سندن معدود - درکه بوخصوصده غرته‌مزده برقاچ دفعه‌لر بسط مقال ایتمشدك . اشبو نسخه‌مزله دخی پاتینور تسمیه اولنان ، بوز اوزرنده قایانلرك رسمنی کوسترییورز . ایشته قوجه برکولك منجمد سطحی اوستنده رسممز - ده‌کی کبی یوزلرجه طاقملرك قایدقلرینی کوز اوکنه کتیررسه‌کز آوروپالیلرك تحف اکلنجه‌سنی اکلامش اولورسکز . ثروت فنون (٤٦) نجی نسخه‌سنده پاتینورلر حقنده معلومات لازمه ویرمش ایدی . اورایه‌ده مراجعت اولنه بیلور .

شیقاغو سرکیسی حقنده معلومات

« وورلد قولومبیان اکسپیشین » قومیسیر - لری شیقاغو سرکیسنك شعبات مختلفه‌سی رؤسایندن (بوبورق) نهری ایچون بر ضیافت رسمیه ویرمشلر . بو ضیافتده نوبورغك بیوك آدملری مدعواً حاضر بولنمشلردر .

۱۸۷٦ سنه‌سنده (فیلا دلفی) شهری سرکیسنده (مورس) تلغراف همان باشلیجه بر اختراع عظیم عد اولنورکن بودفعه الکتریقه عائد معمولات و کشفیاتك تشهیرنه غایت بیوك بر دائره‌نك احضار ایدلمسی اصحابجه بر شرف عظیمدر (ادیسون) کندی - کیسنی اثکوزل براتر حیاتی اولمق اوزره عالمه تشهیر ایدجکنی سویلمشدر .

شمدیکی حالده اورجه غایت مهم برمسئله‌نك حسن صورته حلنه چالیشیلیورکه اوده سرکیسك بازار کونلری آچیق بولندیریلوب بوندیرلمیه جغی ماده‌سیدر . آمریقا غزته‌لرندن برطاقی آچیلمسنی برطاقیده قپالی قلمسنی ترجیح ایدیورلر .

شوقدرکه تیاترولرك وسائر اکلنجه محلریك بازار اولنلری مع زیادة آچیق بولندیریلدیغی بر مملکتده بومسئله قریباً حل اولنور قسمندر .

سرکی ایچون وسائط نقلیهٔ موجودنك عدم کفایتی کورولمکدردر . جراید محلیه بوجهته دائر

انتقاداته بولنه‌رق صور منتخبه‌نك غیر مؤثر و تهلکه‌لی اولدیغنی کوستریورلر . شمدی محل مذکورده موجود عربه‌لر اوچ چاریك ساعتلك برمدت ایچون ١٥ یاخود ٢٠ فرانق ایستیورلر . اوحالده آتی آی ظرفنده دائما سرکیه دولاجق اولان بك چوق زوارایله اهالینك عددی دوشونولورسه بویوزدن بك چوق مشکلات تحدث ایده‌جکدر . بوخصوصده کول واپورلرینی داخل حساب ایدرك کفایتلرینه قانع اولمق دخی دوغرو اوله‌مز . (میشیغان) کولی علی‌الخصوص قنا هوالرده ساحلده اولمیانلر ایچون ذوق سیاحت وحسن صورت کوستره‌مز .

برجهت وارسه اوده شمدیکی حالده انشا آتله دوام اولنلن شمدوفرلردن اولان امیددر . چونکه دیرکتورلری سانتده یکرمی بیك کشی نقل ایتمکی وعد ایتمشلردر . سرکینك بولنه‌جغی « زاقسون پارق » موقعی مرکز شهردن اون ایکی کیلو مترو مسافه‌ده بولندیغندن واوراده ایسه مهم بر « درا وبانی » اصولی موجود اولدیغندن وسائط نقلیه احضاریله شدت مشغولیتدن ناشی بوجهتك موجب اوله‌جغی ضرره عطف نظر ایتمکده‌درلر .

بوآیك ابتداسنده سرکی‌یی کوزدن کچیرنلر ابنیهٔ لازمه‌نك انشا آتی کرکی کبی ایلرولمش و علی‌الخصوص « قادینلر دائره‌سی » نك وبوندن صکرده باغچوانلق قسمنك سائرلرندن زیاده ختامه تقرنی کورمشلردر . سرکینك جوانب عمومیه سنده هرکون درت بیك کشی لاینقطع چاشمقده‌درلر . [*] صنایع علیه‌سی ایله « ماوفاکتور » ه عائد بنالر نهایتسز دینه جك قدر جسیم‌در . شدت شتاییه رغماً عملیات کمال کرمی ایله اجرا ، ولنمقدن کیرو قالمامقده‌ددر .

اوروپانك جهات مختلفه‌سندن بوسرکی ایچون هرنوع تشبثاته شروع اولنمقده‌ددر .

فرانسه حکومتی سرکی محالنده کندیسنه اون بش بیك متروو مربعی بر افراز ایتدیرمشدر . بونك ١٠٠٠٠٠ متروسی مانوفاقتورایچون ٣٠٠٠٠ متروسی صنایع نفیسه ایچون وباقی ٢٠٠٠٠ متروسك نصفی حیوانات اهلیه و نصف دیکریده ماکنه‌لر ایچون انیدیجی حاوی بولنه‌جقلردر . سرکیده « باله دولا دمنیستراسیون » ك قبهٔ مرکزیه‌سی (آو مینیوم) لی طوبخ ایله اورتیله جکدرکه بوقابلاه یکی براختراع نمرومسی اوله‌رق طبقی آلتون کبی بر پارلاقلقی حاویدر .

ابنیه‌یه‌لره مخصص باره‌نك یکونی شمدی‌یه قدر درت ملیون فرانغه بالغ اولمشدر . صنایع ومانو فاقتور بنالرنك سطحی ، اوزرنده بیك عدد اوفاق خانه بونه بیله جك قدر واسعدر . لوندره‌نك (فنون وصنایع انستیتوسیونی) لوندره‌دن شیقاغویه ٦٤٤ فرانغه کیدوب کلك و بلادنهٔ واشنغتون ونیاغارا کورمك مدتیده برآی اولمق اوزره بر سیاحت صورتی ترتیب ایلمشدر . اوستریا مجارستان وزاپونیا حکومتلرینك دخی تشبثات حسنه‌سی موجود

[*] ٤٧ نجی نومرولی غرته‌مزه باقکز .

بولندیغی کبی ١٨٨٩ عمومی سرکیسنی زیارت ایچون (نوتیلوس) دامنده و ١٩ قدم طولنده‌کی وابورجغیله بحر محیطی کچن قبودان (آندره‌و) دخی بودفعه ١٢ قدم طولنده‌کی تکنه‌سیله اولکی تجربه‌سنی تکرار ایتمك و (اصداف بحر محیط) نامندکی اوچ‌دانه تنزه واپورلریی تشهیر ایتمك ایچون سرکی‌یه کیده‌جکدر .

علی سعا .

الکتریق ترقیاتی

اون طقوزنجی عصره آوروپا منتسبین فلك (الکتریق دوری) دیمکده حقلری واردر ؛ زیرا عصراخیر ابتداسنده الکتریقك تلغراف ، تله‌فون کبی خدمات مهمهٔ عظیمه‌سندن ماعدا فنون وصنایعك هر شعبه‌سنه اولان خدمتنی تعداد ایتمك احتمال خارجنده‌در . بوکون همان فنون وصنایعده برشعبه قالمامشدرکه الکتریق تحریات واجرا آتنه تطبیق ایله ولو جزؤی اولسون استفاده کورمامش بولنسون !

شایان دقتدرکه الکتریق اختراعاتی اکثریت اوزره اوروپایه آمریقادن عکس ایتمش اولور ، مثلا شمدی آوروپانك هر شهرنده تأسیس ایتمش اولان تله‌فون آمریقادن کلمش اولدیغی کبی منبعی ینه آمریقا اولمق اوزره مطبوعات موقوتهٔ ننیه ینه بر الکتریق خارقه‌سندن دها بحث ایلیور .

آوروپا مطبوعاتنك سرمایهٔ بحث مقال اتخاذ ایلدیکی کیفیت موسیو (تسلا) اسمنده‌کی بر ذاتك آمریقاده اختراعته موفق اولدیغی منقطع برجریان الکتریقیدرکه بونك سایه‌سنده مخترعك (ضیای خیالی) تسمیه ایلدیکی الکتریق ضیاسی الده اولنیور والکتریقك جریان شدیدنده موجود بولنان محذورلر مندفع اولیور .

موسیو تسلا جریان منقطع استحصاله مخصوص آلتی آمریقاده کچن سنه وجوده کتیردکدن صکره بوسنه نواقصنی‌ده اکمال موفق اولوب آوروپایه کلش وشباط افرنجینك ٣ نجی کونی لوندره‌ده و ١٩ نجی کونی پارسده برقو نفرانس ویرمشدر .

تسلانك جریان منقطع آلتی غایت تصرفکارانه الکتریق ضیاسی وجوده کتیرمکه باعث اوله جقدر . الکتریق ضیاسی جریانی منقطع وشدتلی برالکتریق ماکنه‌سندن حاصل اولیورکه ماکنه‌ده‌کی وشیعه‌لرك طرز انشاسی بر بشقه اصولده ومخترعجه معلوم حالده‌در .

مثلا کرك لوندره وکرك پارسده‌کی جمعیات فنیه حضورنده اجرا ایتدیکی تجاربی هپ بو ماکنه‌سیله اجرا ایتمشدر .

قونفرانسده حضاری الك زیاده دوچار حیرت ایدن حال برقاچ بیك وولتا شدتنده اولدیغندن دولابی غایتله مهلك اولان جریان الکتریقینك یکی الت سایه‌سنده غایت ضرسز حالده وسهولتله استعمال اولنه‌بیلمسیدر ؛ واقعا یکی التدن مرور ایدن برقاچ بیك وولتا قوتنده‌کی جریان الکتریقی آلتدن خروجندن صکره ال ایله طوتیلورسه اهمیتسز برصارصلمه‌دن بشقه بر شی حس اولنمیورمش ، حالبوکه بویله برجریان قوتی الی سورنی آن واحدده اهلاکه برقاچ یوز دفعه‌لر کافیدر .

تسلانك ضیای خیالی تسمیه ایلدیکی طرز تنویر ایسه آلتك ایکی باشندن جیقان جریان سایه‌سنده برقاچ طرزده میدانه کلمکده‌در .

اکر جریان خفیف ایسه بو ضیا بیوك برقوس حالنده وجزؤی متلون ظهور ایلیور . اکر جریان زیاده‌لشیرسه ضیا پارمق قالنلغنی آلوب جزؤی اولان تلونی‌ده غائب ایدییور . کذلك جریانلر آره‌سنه درونندهٔ هوای نسبی برآز تنقیص اولنمش بر بللور بورو وضع اولندیغی زمان بورو غایت شعله‌دار برحال آلمقده ایمش . اشته موسیو تسلانك (ضیای خیالی) دیدیکی طرز تنویر اصل بوطرزدر .

تله‌فون مخترعی مشهور ادیسون بیله اشبو غرابت طبیعیه‌دن بحث ایله (تلسز) برتلغراف ماکنه‌سی اختراع ایتدیکنی بیان ایدوب لازمکان اختراع براتلرینی‌ده آلمشدر ، دها نه کوره‌جکز ؟

چوبان قیزی : تابلو

شئونات

∴ بیوك فلاكتلره سبب اولان حریقلر اكثریا بدایت ظهورده شاشقنلقله ترس حركتده بولنمقدن متولددر ، یاكاش حركت دخی باشلیجه آتش ظهور ایدن محله كویا یكانه چارهٔ دفع ایمش كبی صو دوكمكدر ؛ چكنلرده واصل نظر مطالعه‌مز اولان آمریقاده منتشر (انجنیرینغ ماغازین) غزته‌سی شو جهتدن بحث ایله بر چوق مثاللر ایراد ایلیور ، مثلا آمریقا شهرلرندن برنده كائن بر فابریقه‌ده عمله الندهكی فناری درونی یاغ دولو فوچویه دوشورمش ، یاغ آتش آله‌رق زیاده دومان و آز علوله یانمغه باشلامش ، عمله همان آتشك اوستنی اورتوب یاخود بر آز كول آتوب سوندیره‌جك یرده بر قووا صو دوكمش شو حركت درحال بیوك بر علوك طوانه قالقمسیله فابریقه‌نك محترق اولمسنه سبب اولمشدر .

شو وسیله ایله سویلیه‌یم كه : بیلدكلریمزدن بر اوك آشجیسی یمك پیشرمكله مشغول ایكن آتشه بر آز یاغ دوشورر ، یاغ یانمغه باشلینجه درحال اوزرینه بر قاچ كیجه صو آتار ، حالبوكه شو حركت علوك یوقاری فیرلایه‌رق بیچاره آشجینك صاچلرینی یاقمسنی سبب اولمشدر . بناءً علیه غاز ، یاغ كبی مواد یره دوكولوب آتش الدینی زمان اوزرینه همان قالین كیجه ویا سبت ایله قوم دوكمكدن آسان طریقی یوقدر .

∴ پارسده‌كی كه‌ته تیاتروسی آمریقاده واقع مشهور نیاغارا شلاله‌سنی صحنه اوستنده كرسترمكه وبوشلاله‌یی بر جانبازه وملوسیپت ایله كچرمكه باشلامشدر . كه‌تو تیاتروسی صحنه‌ده ١٦ مترو یوكسكلكنده ٦ مترو عرضنده بر بیوك دره‌نك جریانی كوسترمكده اولدیغندن تیاتروده شمدی‌یه قدر بو مقدار صو جریان ایتدیرلمامش اولدیغی یازیلیور . تیاترونك صولری پارس صو یولندن آلنوب صحنه‌ده جریان ایتدیر-

لدكدن صكره تكرار كلدیكی یره سوق اولنمقده‌در .

∴ انكلتره‌نك شه‌فیه‌لد شهری دمیر فابریقه‌جیلرندن بری چلیك اعمال اولنورکن قزغانلردن جریان الكتریقی امراریله چلیكی دها متین وصلابتلی انشا ایتمك خصوصنده براختراع براتی آلمشدر . معلوم اولدیغی اوزره شه‌فیه‌لد دنیانك دمیرچیلكده اك ایلری كیتمش بر شهریدر .

∴ (لونس ـ لو ـ سولیه) جوارنده (آبنتور) قانتونك (قویز) نام ناحیه‌سنده غریب بر حادثهٔ طبیعیه حصوله كلمشدر شویله كه جفتجی مادام ف . . . كافه‌سی حسن صورتله مشكل درت چوجق یعنی چفته ایكیز تولیدایتمشدركه كرك والده كرك چوجقلر كاملاً صحت وعافیت اوزره‌در .

∴ پاناتس محصولنك تأمین تزیدی حقنده تجسسات دقیقه ایله مشغول اولان موسیو امه ژیرار بو خصوصده وصایای آتیه‌ده بولنیور : پاناتسلر كوكلری بر برندن آیری اوله‌رق اویله بر صورتده زرع ایدلملیدركه طپراق اوستنده نشو ونمای تام وقوعبولسون و طپراغك هیچ بر طرفی آچیق قالمسون . بر (آقر) دن عبارت اولان اراضی‌یه اوچ یوز كوك پاناتس دیكلملیدر . كوكلرك طبقهٔ خارجیه‌سنده‌كی طومورجقلر پارچه‌لنماملیدر ، چونكه عكس محصول نصف نصفه تنزل ایدر .

∴ روسیه‌ده اجرای حكم ایدن قحط وغلانك تأثیری آمریقاده‌ده كورلمشدر . فی الحقیقه ممالك مجتمعهٔ امریقانی استیلا ایدن تیفو علتنه سبب اولمق اوزره (مرسلیا) اسمنده‌كی بر ایتالیان واپوریله هجرت ایدن موسوی مهاجرلری بو حالی كوسترمكده‌در . مهاجرلرك یایلدقلری محللرده یوزلرجه خلق بو علته دوچار اولمشدر . خسته‌لرك جمله‌سی (نورن ترونر ایسلانده) نقل ایدلمش وروسیه‌دن موسوی مهاجرلریله كان كمیلر ایچون قرق كون قرانتنه وضع ایتمشدر .

اخطار مخصوص

غزته‌مزك كچن سنه آبونه‌سی اولوب بو سنه هنوز تجدید ایتمامش بولنانلره حقلری اولمدیغی حالده اشبو ٥٣ نجی نسخه‌یی‌ده ارسال ایلیورز . مقصدمز (ثروت فنون)ك اكتساب ایتدیكی كسوهٔ ترقی‌یی اسكی آبونه لرمزه ارائه‌در ، اشبو هنوز تجدید ایلدامش آبونه‌لره ٥٣ دن صكره غزته كوندرلمیه‌جكدر . بناءعلیه بونلر تجدید آرزوسنده بولندقلری حالده مطبعه‌مزه آبونه بدلی ارسال ایتملیدرلر .

(ثروت فنون)ه ایكنجی سنه‌سندن اعتباراً آبونه قید اولنوب‌ده هنوز بدلی كوندرمامش اولنلردن دخی اشبو نسخه‌مزك وصولی متعاقب بدلاتی ارسال ایتملری صورت مخصوصه‌ده رجا اولنور . بدلات سنه‌لك ١٣٠ آلتی آیلق ٧٥ غروش اولوب مقووا بورو ایچنده استانبلر آلتی آیه ١٥ سنه‌لكه ٢٥ غروش علاوه ایده‌جكدر . شباطدن اول قید اولنوب‌ده الآن بدلی كوندرمامش بولنانلر یوزده اون تنزیلدن محرومدر . بناءً علیه اوزمان مقید بولنانلر تنزیل ایله اقچه كوندررلرسه قبول اوله‌مز .

تبدیل مأموریت ومحل ایله آدرسنی دكشدیرتمك استیانلر بهمه حال المقده اولدقلری غزته نسخه‌لرینك بری اوزرینه یاپشمش مطبوع بادی مطبعه‌مزه ارسال ایتملیدركه اوزرنده‌كی نومرو سایه‌سنده اجرای معامله ایایه بیله‌لم . آدرس تبدیلی ایچون اشبو بادیه برابر یوز پارماق پوسته پولی ارسال ایتملیدر .

(ثروت فنون) ك اشبو نسخه‌سی طشره ارکان مامورینی‌ایله معتبرانه نمونه‌لك اوله‌رق مجاناً تقدیم قلنه‌جقدر . ذوات مومی الیهمادن غزته‌مزی كوروب‌ده آبونه اولمق استیانلرده شرائط مقرره دائره‌سنده آبونه بدلی ارسال ایتملیدر .

جق

مؤلفی : آلفونس دوده

مترجمی : سامی پاشازاده سزائی

برقلن ، راهب افندی ، برقلن ! اسم انكلیزجه‌كی تحریر وتلفظ اولنور . . . شویله‌جه ، جق . . . چوجغك افرنتاسی انكلیزدر . هندستان اردوسنده بیكباشی . لورد پیمبوق . . . بلكه طانیرسكز . یك معروف ، اك بیوك ارباب اصالتدن بر آدم . همده نه‌رقاص ! . . . اولدی ، آه ، قورقنج برصورتده ، سینغابورده . برقاچ سنه اولیور كه احیاینده بر راجه‌نك ، شرائطه تریب ایتدیكی شاتلی برقپلان آونده . . . بوراجالر غالبا برقرال كبی ایمشلر . . . بالخصوص بو اك بیوكی ایمش . . . اسمی نه‌ایدی قوزم ؟ طورك . . . یارنی ! آدی دیلیمك اوچنده . . . راما . . . راما . . .

مكتب مدیری بوكلمه‌لرله اویناموق اشتیاقنه ، وبو منمادی برفكردن برفكره آتلامق اعتیادینه ، بی‌اختیارانه تبسمله :

— عفو ایدرسكز افندم ، جق دنصكره نه‌یازه‌جغز ؟ دیه فاصله ویردی .

دمینه‌نبری اوزرنده مشغول تحریر اولدیغی یازیخانه‌سنه ، باشی بر از ایپك اولدیغی حالده اتكا ایله پاپاسلره مخصوص تعزیب واحتفال خاصه‌سندن كسب حدت ایدن نظریله قارشوسنده اوتورن قادینه ویانده ایاقده طورن (قلن) ، جقه باقیور ایدی .

بو ظریف مخلوق ، اوموسمك ، حتی اوكونك صوك موده‌سی اوزره قصورسز صورتده كینمشیدی ، — ١٨٥٨ ، كانون اولنده بولنیور —

كیدیكی كورلك نرمی و نزاكتی ، سیاه تووالتك ژرونی ، شابقه‌سنك كندیسنه مخصوص لطافت خفیه‌سی ، زینت فوق العاده‌سنه امنیتی ، انسانی برحال دیكره افراغ ایدن سرقاغك عادیلكندن قورتیله‌رق ، نفیس خالیلرینك اوزرندن ، مزین دوشمه‌لرینه كچیله‌جك برقوپه عربه‌یه مالك اولدیغنی ایما ایدردی .

یك كوچوك باشی واردی . بوقادینلری دائما دها بیوك كوسترر . برمیوه كبی غایت خفیف تویلی كوزل چهره‌سی . متلون ، متبسم ، ساده وضیانشار كوزلرله والك كوچك فرصتلرده ارائه ایدیلان بیاض دیشلرله منوردی .

افراط تلونه دلالت ایدر كبی كوریان چهره‌سنده‌كی بوخطوط ، اوسیمای لطافت نمایه بیانمز بعض حالللر عـلاوه ایدرك : بلكه آلت دودانغنك خفیفجه صارقمسی ، دائمی سویلمك احتیاجنی . بلكه اوكوچك بازلاق صاچلرینك التده‌كی ضار ناشیه‌سی ، عدم تفكری و براز محدود اولان ذكاسنی تصویر وتعریف ایدیوردی .

چوجغه كلنجه ، یدی سكز یاشنده بر كوچك اوغلان تصور بدیكز . یاشنه كوره چوق اوزون ، نحیف ، اسمنده‌كی (ق) ك ایجاب ایتدیكی صورتده انكلیز اصولی اوزره كینمش ، بجاقلری جیلاق ، باشنده كوزل بر قالپاق ، ارقه‌سنده اسقوچیالیلر مخصوص برقابوت .

البه‌سی بلكه یاشنه كوره ایدی . فقط اوزون بویله براز قلنجه اولان بونده كوره برنسبتسزلك حاصل ایدیوردی .

حال هیجانده اولان سن نموك سوقیله كمیكلی وطوتمش بجاقلری ، كندیسنی بر شكل غریبه صوقان البه‌سنك هرطرفی تجاوز ایدرك چوجغی اضطراب ایچنده براقیوردی . صاوروق ، محجوب ، اوكه یقار ، واره صره جیلاق بجاقلرینه امالهٔ نظر مأیوسانه ایله كندیسنی بوكولنج قیافته صوقدیغی ایچون ، قلبندن لورد پیمبوقه ، وبتون هندستان اردوسنه لعنت ایدردی .

وجودجه والده‌سنه بكزردی . بومشابهت ، دها ایچه ، دها ممتاز بعض شیلرله بركوزل قادین چهره‌سنك ، برذكی اركك انقلابندن عبارت ایدی . عینی نظر ، فقط دها عمیق ، عینی ناصیه فقط دها كنیش ، عینی اغز فقط دها جدی .

قادینك چهره‌سنده هیچ بر ایز هیچ بر بوروشق براقمدن كمال سرعتله بر برلرینی قووالیه‌رق كیدن افكار وحسیاتك سرعت فراریه منعطف اولان كوزلرنده بر حیرت نمایان اولوردی . چوجقده بالعكس افكار و مطالعاتك ثابت اولدیغی حس اولنور والده‌لرینك قوجاقلرنده نازلی بیو یان اركك چوجقلرده كورلدیكی كبی ، هر حالده‌كی بطائت ، مجالسزلك ، رنكسزلك نظر دقته آلنمه ، بولزومندن زیاده دوشونمسی موجب اندیشه اولوردی .

اوانشاده ایسه والده سنه طیانه‌رق و ورانی ، قولنك ایچنه كچیره‌رك برمفتونیت ساكتانه ایله والده‌سنی دیكلیور ، واره صره خوف وتضییق التنده قالمش برحال وطوراییله قارشوسنده‌كی راهبی ، واطرافنده‌كی احوال واشیایی معاینه ونفتیش ایدیوردی اغلامیه جغنی وعد ایتمشدی .

بونكله برابر بعضاً اخفا ایدلمك ایچون جبر نفس اولنمش بر آه ، اك شدتلی اغلامقلردنصكره كلان برحال كبی ایاغندن باشنه قدر وجودینی صار صاردی . اوزمان والده‌سی اوزرینه عطف ایتدیكی بر نظرله كویا (هانی سن سوز ویرمشدك . . .) معناسنی ایما ایدردی .

كج وقته قدر والده‌لرینك آغوش ناز ونیازنده پرورشیاب اولان چوجقلرك ایلك مكتبه كیردكلری زمان اووفاومروت اوجاغندن طرد ایدلمشلر كبی حاصل ایلدكلری حسیات الیملری نتایجندن اوله‌رق حق بیوك براضطراب ایچنده كورینیوردی .

راهبك بر والده و مخدوم حقنده بر قاچ دقیقه ظرفنده اجرا ایتدیكی تفتیش وتحقیق بر سطحی مدققه كفایت ایده‌جك درجه‌ده دكلسه‌ده ، كندیسی یكرمی بش سنه‌دنبری ارباب نجابته مخصوص اولان بو زوزویت مكتبك ریاست اداره‌سنده بوله‌رق پارس جمعیات عالیه‌سنك كافهٔ احواله ، ولسان واطوارینه تمامیله واقف اولدیغی جهتله ، یكی شاكردك والده‌سی ، اقسام جمعیتك هانكی قسم مخصوصنه عائداولدیغنی ایما ایدردی .

MILLI KÜTÜPHANE-ANKARA 1946

یعنی اکلامقده دوچار مشکلات اوله‌مزدی .

جدی کورنمك مقصد آشکاریله مدیرك اوطه‌سنه کبارانه صورتده کیرمسی ، وبر طور مخصوص ایله ارقه‌سنی دایایه‌رق اوتورمسی ، جبر نفس ایله کولمسی ، وباخصوص بر فکر خفی نی ستره چالیشیور دینیله جك صورتده هیچ توقف و آرام ایتمکسزین متصل کلمه‌لر ، سوزلر ، فکرلر ، تکلم و ایراد ایتمسی راهب ایچون بسبتون موجب احتراز اولیوردی .

مع التاسف پارسده جمعیتلر اودرجه قارشمش ، وازواق و اشواق ، ملبوسات وتزیینات ، سیریرلری اوقدر عمومیت کسب ایتمش که ، بر قادینك جمعیاتك درجات مختلفه سندن ابو ویا خود فنا قسملرینه‌می عائد اولدیغنده ؛ واطوار نمایشکارانه سیله براچیق

موسیو لوبه

قادینی ، حال ساد کیسیله بر مار کیزدن تفریقده الك بیوك مدقق بیله یاکلیر . اشته بو سیلر دنطولانی راهب ، قادینی اودرجه اعتنا ایله تدقیق ایدیوردی .

اصل راهبك امتحانی تشویش واخلال ایدن ، بو سبك وربطی اولیسان مکالمه ایدی .

بو سروبنی اولمیان سوزلر ، ذوقنه تابع آرزولر ، بو دالدن داله قوعه‌لر آره‌سنده طانشمغه نصل وقت بولمالی . بونکله برابر بولندن چوریلمکه چالیشان حکمك یاریسی حاصل اولمشدی .

اوغلو حقك دکر اسمنی سؤال ایتدیکی زمان ، والده‌نك دوچار اولدیغی اضطراب مشکلات ، حکم قطعیی اعلام ایتدی .

قادین حجابندن تعزاره‌رق ، برثانیه قدر اضطراب وتردد ایچنده قالدی .

جق . . ومانك رسملری

— بو راسی طوغری . عفو ایدرسکز . کندیمی سزه حالا طانتمدم . . . بیلمم که عقلم نره‌ده ؟ جیبندن فیل دیشندن معمول کوزل قوقولر ایچنده منی منی بر جزدان چیقاره‌رق ایچندن آلدیغی بر قارتی یازیخانه‌نك اوزرینه وضع ایتدیکه ، اوزون حرفلرله آتیده‌کی متبسم فقط هیچ برشیئه دلالت ایتمز اسم محرر ایدی .

ایه‌ا دوبارانسی

مدیر غریب برصورتده کولمسه‌دی .

— بوده‌می چوجغك اسمی ! دیه صوردی . سؤال براز کستاخانه ایدی . بونی قادینده اکلادی . تزاید وتشدد ایدن اضطراب مشکلانی برطور کبارانه ایله ستره چالیشه‌رق :

— نصل ... شبهه‌سز راهب افندی ، شبهه‌سز .

راهب کمال متانتله (اویله‌می) دیدی .

شمدی مرامنی نه یولده افاده ایتمك لازمکله حکمنی بیلمیان راهب ایدی . همان سویلمك اوزره بولندیغی سوزك حکم وتأثیرینه واقف اولان بر آدمك دوداقلرینه کلان خفیف بر تترممك ، کندیسنده کورینیور والنده‌کی قارتی اویروب چویریور ایدی .

غلطه قله‌سنك اسکی حالی

راهب بر دنبره ایاغه قالقه‌رق ، غایت کوزل اغاجلر دیکلمش بر بیوك باغچه‌یه ناظر پنجره‌نك اوکنه‌کلدی . قیشك قیرمزی کونشی هربری بر رنك آله بویامش ، واپچ طرفندن باقدیغی جامده خفیف صورتده عکس ایتمشدی . پنجره‌نك اوکندن بر قرالتی کچدیکنی متعاقب اوطه‌نك ایچنده بر کنج پاپاس ظهور ایتدی . باش راهب :

— باقسه کا . دوفیو . چوجغی کزدیر . کلیسامزی لیمونلغی کوستر . باق اوراده . بوزواللی کوچك آدمك جانی صقیلیور .

جق بوکزمکی ، زمان افتراقدمکی وداع الیمه مانع اولمق ایچون اتخاذ ایدلمش بر بهانه ظن ایتدیکندن نظرنده اودرجه لرده یأس واضطراب مشهود ایدیکه ، بولطف شعار راهب چوجغی تأمین ایدرك کمال ملایمتله :

— قورقمه کوچك جقم . . . والده‌نك بریره کیتمز . . . اونی سن ینه بوراده بوله‌جقسك . دیدی .

چوجق ینه تردد ایتدی .

مادام بارانس بر قرالیچه‌یه مخصوص طور ایله :

— هادی بنم کوزلم . دیدی .

کویا حیاتك هر حالنه دها شمدیدن قاتلانمش و هردرلو اطاعت

بوز اوزرنده قایانلر

واسارته حاضرلنمش کبی هیچ بر سوز سویلمدن هیچ بر شکایت ایتمدن همان دیشاری چیقدی .

دیشاری چیقار چیقماز اوطه برمدت سکونت ایچنده قالدی . صغوقدن دونمش قوملرك اوزرنده ، ارقداشلریله باغریشه‌رق اوزاقلاشان چوجقلرك ایاق سسلری ، آتشك چاتیردیسی ، اغاج داللرینك اره‌سنده سرچه‌لرك ولوله‌ء شماتت انکیزی ، پیانولر ، سسلر ، والحاصل قیشدن ، قپالی پنجره‌لردن بونالمش بیوك بر مکتبك اثنای تدرسنده حاصل اولان بتون بوکورولتولر اوطه‌دن ایشیدیلیوردی .

جقك اناسی حقنده‌کی درجهٔ مجبوریت واطاعتدن متأثر اولان مدیر مکتب والده‌سنه :

— خانم افندی ، بوچوجغك حال وطوری سزی پك سودیکنی کوستریيور . دیدی .

والده‌سی برطور فاجعه‌نما ایله :

— نصل بنی سومیه جك . اوزوالليجغمك دنیاده یالکز برسوکیلی والده‌سی وار .

— اویله‌می ؟ طولسکز دیمك ؟

— وا اسفاکه اوت ! قوجهم اوله‌لی اون سنه اولیور . الیم برصورتده ... آه ، راهب افندی ، حکایه نویسلر ، انتخاب ایده‌جکلری اشخاصك وقوعات وسرکذشتی یازمق ایچون تااوزاقلره کیتدکلری حالده ، بعضاً اك ساده بر حیاتك اون رومانه سرمایه اوله‌جغنه اینانمزلر . اشته بنم حالم بوکا بر نمونه‌در . . . باقکز :

«قونت دوبارانسی ، اسمنك دلالت ایده‌جکی وجهله (طورنك) اك بیوك عائله‌لرندن برینه منسوبدر .

قادین پك بیوك برخطا ایدییوردی . زیرا بو راهب ، آمبووازده ، طوغدیغی جهتله منسوب اولدیغی ولایته‌کی اصیل عائله‌لرك کافه‌سنی تمامیله بیلیردی . او دقیقه‌ده قونت دوبارانسی ، راهبك شبهات واحترازاتی ایچنده ، بیکباشی لورد پیموق وسینغاپور - ده‌کی راجه‌یه التحاق ایتدی .

بونکله برابر هیچ برشی سزدیرمکسزین ، سوزده قونتس اولان قادینك کمال ملایمتله سوزینی کسه‌رك :

— مادام ، سزده بنم فکرمده دکلیسکز ؟ سزه بو قدر دوشکون اولان چوجغی ، بو قدر ارکن کندیکزدن ایرمق ظلم اولمزمی ؟ برده بویله برافتراقك آلامنه طاقت کتوره‌بیلیرمی ؟ . . .

قادین غایت ساده دلانه برطور ایله :

— یاکلییورسکز افندم . جق غایت قوی‌البنیه‌در . هیچ بر وقت خسته اولمدی . بلکه براز رنکی اوچوق . اوده دها امتزاج ایده‌مدیکی پارسك هواسندندر . دیدی .

افهام ایتمك استدیکی فکرینی ، قادینك اکلایه‌مدیغندن جانی صقیله‌رق هر کلمه‌نك اوزرنده طوره طوره تکرار سوزه باشلادی .

— هم بو اثناده بتون یتاقخانه‌لرمز طولی . مکتبك شاکرد قبول ایتمك زمانیده چوقدن کچدی . مراجعت ایدن طلبه‌ین اوکمزده‌کی سنه کلمك اوزره اعاده ایتدك . کله‌جك سنه‌یه قدر بکلرسه‌کز منتداریکز اولورم . اوزمان ایچابنه بقارز . بونکله برابر شمدیدن هیچ برشی تعهد ایتمم .

قادین بو سفر اکلادی . رنکی اوچارق :

— دیمك که اولادمی رد ایدییورسکز . سببنی سویلمکیده رد ایدرمیسکز ؟ دیدی .

— مادام شو ایضاحاتی ویرمامك ایچون دنیاده هرفداکارلغی اختیار ایدردم . مادامکه اجبار ایدییورسکز ، اوحالده سزه بیلدیرمك لازمکلیرکه ریاست اداره‌سنده بولندیغم بو خانهٔ تحصیله اولادینی امنیت ایدن عائله‌لر ، فضائل اخلاقه صورت مخصوصه‌ده رعایت ایتمك مجبوریتنده‌در . پارسده جسمانی مکتبلر اکسك دکل . سزك کوچك جق اورالرده محتاج اولدیغی رفق وملایمتی بولور . فقط بزده ممکن اوله‌مز . بزرد منفعلانه ایله علاوهٔ کلام ایدرك :

— هم سزه یالواریرم . بنی بوندن زیاده ایضاحاته مجبور ایتمکز . سزدن برشی صور مغه ، سزه هیچ بر صورتله تعریض ایتمکه حقم یوقدر . . . تأسف ایدرمکه سزی بوراده مضطرب ایدییورم . بکا اعماد ایدیکزکه بو یولده رد ایدیشم ، سزك قدر بنم ایچونده الیمدر .

اوح ! براقك بچاره‌بی ! پك بدبخت در . بوچوجغك یوزندن شمدی‌یه قدر چکدکلرینی کیمسه بیلمز . . .

اشته پك اعلا ! زواللی چوجغك اسمی یوقدی . باباسی یوقدی . فقط چوجغك فلاکتی کندیسی ایچون بر جنایت اولمق ، اقربانك خطاسندن چوجغی مسئول طوتمق بر حقمیدر ؟ « آه ! راهب افندی ، راهب افندی ، سزه چوق یالواریرم . . . »

اکر حال وموقعك اهمیتی اولمسیدی ، قادینك اختیار ایتدیکی برطور لاقیدانه ایله غایت یموشاق وبیاض اولان دست راهبانه‌یی طوته‌رق متصل سویلنمسنه کولمامك قابل دکلدی .

ذاتاً کندیسیده برچوجق اولدیغندن عادتا برچوجق کبی اغلیوردی . بویله درد دوکمه‌لر . بوحچقره‌رق اغلامه‌لر ، بوغوله‌جق کبی حاللردن والحاصل بر مسامحهٔ ساده دلانه ایله براز عادی اولان خلقتی حال طبیعیسنه ترك ایتمسندن قورقان راهب :

— سکوتیاب اولکز عزیزم . . . دییوردی .

زواللی آدم « یابو خانمه بریاپغینتی کایرسه ، بن نه یپارم یاربی ! » دیه دوشونییوردی . تسکین ایچون سویلدیکی سوزلر قدنی دها زیاده تهییج ایدییوردی .

کندیسنی حقلی کوسترمك آرزوسیله بعض شیلر حقنده ایضاحات ویرییور ، حیاتنك صورت جریاتی تصویر ایدییور ؛ مدیرده استر استمز ، طوره طوره ، تنفس ایده ایده ، اولنان بوتقریر مظلمی دیکلیور . قادین ایسه ارتق کیرو دونمسی مشکل صورتده ایلرولره طوغری آتیله‌رق

هر آدیمنده ، ناقل ضیا اولان ایچه تللر کبی ، برطاقم روابط منورهٔ خلاصی قیردیغندن تکرار ضیایه نصل چیقاجغنی دوشونیوردی .

« دوبارانسی کندیسنك اسمی دکلدی . اکر کندی اسمنی سویلیه جك اولسه بتون عالم حیرت ایچنده قالیردی . فرانسه‌نك اك قدیم بر فامیلیاسنك ، ایو دیکله بورسکز یا . اك قدیم بر فامیلیاسنك ناموسی (بوسوزی طوره‌رق سویلیوردی) ، کندی اسمنه مربوط ایدی . سویلیه‌جك اولسه ، او اسمی کندیسندن استرداد ایتمکدن زیاده ازالهٔ حیاتی تنسیب ایدرلردی . مدیر بوسوزلری رد ایدرك ، کندیسندن هیچ برشی استرداد وازاله ایتمك نیتنده اولمدیغنی تأمین ایلمك استدیسه‌ده سوزینی بیله ایشتدیرمکه موفق اوله‌مدی .

اودرجه‌لرده ایلرویه آتلمشدیکه ، روزکاره قارشو کمال سرعتله دونن بریل دکرمننك پروانه‌لرینی طوردیرمق ، دمندنبری بربوشلق ایچنده دوران ایدن بوسوزله فاصله ویرمکدن دها قولایدی . هر شیدن زیاده اك بیوك بر خاندان نجابته منسوبیتی اثبات ایتمك استیور وحتی کندیسنی باشدن چیقاره‌نك بیلمم نه کبی شیلره مالك اولدیغندن بحثلر آچه‌رق ، نفسنی شمدی‌یه قدر وقوعه کلامش بر قضای مشؤمك مظلومی عد ایدییوردی .

بتون بونلره اینانملیمی ؟ غالبا هیچ برکلمه‌سنه . . . زیرا قسم اعظمی اخفا ایدلمش وسیك وربطی اولمیان بونطق ، تضاد ایله مالا مال ایدی . یالکز بونلرك ایچنده ، صمیمی ، متهیج ، حتی مؤثر برشی وارسه اوده والده ایله اولادك بربرینه اولان عشق ومحبتی ایدی . تحصیل وتدریس ایچون تعیین ایتدیکی خواجه‌لرله چوجغی چالشدیره‌رق دائما برابر یشادیغی حالده شمدی بویله کندیسندن آیرمسنه سبب ، پك زیاده اویانان ذکاسنه ، وبستون آچیلان کوزلرینه مانع فهم ورؤیت اوله‌جق احتیاط واحترازك قابل الحصول اوله‌مدیغی ایچوندی .

راهب غایت جدی برطور ایله :

— هر شیدن اول صورت تعیشکزده اخلاق وقاعده‌یه مغایر اولان احوالدن احتراز ایله اویکزك ایچنده اوطورن چوجغی لایق برحاله قویملیسکز . دیدی .

— بنمده حصر اشتغال ایتدیکم شی بودر ، راهب افندی . . . جق نه قدر بیورسه ، بنده اونسبتده کسب متانت وجدیت ایلدیکمی حس ایدییورم . هم بوکون یارین بنمده حالم کسب انتظام ایده‌جك . . . برآدم وارکه بکا چوقدنبری ، تاهل ایچون مصراره رجا ونیازلر ایتمکده‌در . . . فقط او وقته قدر چوجغی یانمدن آییرمق ، وحالا مشوش بر حالده کذار ایدوب کیدن حیاتمدن اوزاق طوتمق ، وکندیسنه ایلروده طاشیه‌جغی اسمه لایق صورتده برتربیهٔ اصالت ویرمك استدم . بو آمالك حصولی ایچون بورادن ایی بر یردوشونه‌مدم . فقط باقکز سز ، بوردکزله هم بنی ، هم بتون نیات خالصانه‌می دوچار فتور ایدییورسکز . . . بورایه کلنجه مدیر مکتب اظهار تأثر ایتدی . بر دقیقه حال تردده بولندی . قادینك تا کوزلرینك ایچنه بقارق :

— پك اعلا ، اولسون ، مادام ، مادامکه مطلق صورتده استیورسکز آرزوکزی اجرایه حاضرم . کوچك جق بنم پك خوشمه کیتدی شاکردلرمك اره‌سنه قبول ایتمکه موافقت ایدرم . . .

— آه ، راهب افندی . . .

— فقط ایکی شرطله .

— هر شرطکزی قبوله حاضر وآماده‌یم .

— برنجیسی ، صورت تعیشکز کسب انتظام ایدنجه‌یه قدر ، چوجق هفته باشلرینی حتی بیوك تعطیللرینی بیله مکتبده کچیره‌جك ، سزك اوه قطعیاً ایاق آتمیه جقدر .

— فقط جقم . والده‌سنی بر دها کوره‌مزمسه ارتق یشامز .

— استدیککز قدر کلوب اوغلوکزی اوپه‌بیلیرسکز . یالکز ، که ایکنجی شرطمده بودر — عمومه مخصوص اولان مکالمه محلنده هیچ کورشمیه جکسکز . بنم اوطه‌مده کورر ، وبنده بوراده کیمسه‌یه تصادف ایتمامکز ایچون دقت ایدرم .

مادام دوبارنسی بتون وجودی تنزه‌دیکی حالده آیاغه قالقدی .

عمومه مخصوص اولان مکالمه محلنه کیره‌مامك ، پنجشنبه کونلرینك او نظرربا ازدخامی اره‌سنه قاریشه‌رق اولادینك کندیسنه موجب شرف اولان حسنی ، اثواسنك تشهیر ایتدیکی ثروتی ، کوستر - مامکی ، واحباسنه : کرچکدن بر خانم افندی کبی « پاپاسلرك مکتبنده مادام دوس یاخود مادام دووه . . . ایله سلاملاشدم » دیه مامکی ؛ صکره‌ده بر کوشه‌یه چکلمش جقی کیدوب کیزلی کیزلی قوجاقلامغی دوشوندکجه اختیارینی سلب ایده جك درجه حدتلنیوردی .

معذب پاپاس اك جان آله‌جق یرینه طوقونمشدی .

— بکا قارشو ظالمانه طاوراندیکز ، راهب افندی . دمین برعنایت عدایدرك تشکر ایلدیکم موافقتکزی رده بنی مجبور ایتدیکز . حیثیت مادرانه ونسوانیه‌می محافظه‌یه مجبورم . سزك شرطلریکز قبول اولاور شیلردن دکل . اوغلوم نه‌دیر ؟ اکر . . .

جامك دیشاریسندن صاری صاچلر ایچنده ، باغچه‌نك جانلی هواسندن ، و آتش انتظاردن ، رونق پذیر اولمش بر چهره‌نك باقدیغنی کوره‌رك طوردی . والده‌سنك براشارتی اوزرینه چوجق همان اوطه‌یه کیردی :

— آه ، آنه‌جکم نه قدرده کوزلسك سن . . . اونلر بکا استدکلری قدر دکل دیسونلر بن‌نه سنی کیتمش بیلیوردم .

قادین شدتله چوجغك الندن طوتدی :

— بنمله برابر کیده جکسك . بزی بوراده استمیورلر . دیدی .

دیشاری‌یه چیمق ایچون ایاغه قالقه‌رق

هیچ بکلمدیکی شو عزیمتی، یورومکدن زیاده فراره بکزه‌ته رك شاشیران چوجغی الندن طوتوب، بر رفتار مغرورانه ایله کیدییو ردی. راهبك ایاغه قالقه‌رق حرمتله ویردیکی سلامه باشیله انجق مقابله ایتدی. شتاب ایتدیکی حالده برصدای رفیقك تکرار ایتدیکی شو سوزی ینه حقك سامعهٔ دقتنه واصل اولمامق ایچون لزومی درجه‌سنده سرعتله فرار ایده‌مامشدی: «زواللی چوجق!... زواللی چوجق!...» او سوز، اوصدای رحیمانه، چوجغك تاقلبنه دکمشدی.

کندیسنه آجیورلر... نه‌ایچون؟.

اوزماندنبری اکثربونی دوشونوردی.

مکتب مدیری یاکلیوردی.

قونتس ایدا بارانس نك قونتسلکی کولمك ایچوندی.

اسمی دوبارانس دکلدی، بلکه، ایدا بیله دکلدی. کیمدی؟ نه‌دن کلییور؟ کیمسه بیلمز. عجبا اصالت حکایه‌لری ایچنده طوغری برشی وارمیدی. اوکا کیمسه جواب ویره‌مز. بودرلو موجودیتلر، اوقدر احوال منقلبه، ووقوعات مختلفه ایچنده بولنورکه، مدید بر ماضینك اره‌سنه کیرن فاصله‌لر، سکته‌لر سببیله مشهود اولان حال حاضرلرندن بشقه بر جهتلری بیلنمز. اونلرك متحرك فنارلر کبی که پیدا ونهان اولان ضیالری بر طاقم مدید ظلام متعاقبه ایله سکته‌داردر.

محقق اولان شی قادینك پارسلی اولمدیغی، وحالاصورت تلفظی محافظه‌ایتدیکی بر مرکز ولایتدن کلدیکی ایدی. خدمت مخصوصنه مأمور اولان مادموازل قونستانك قولنجه پارسه‌دائر هیچ برشی بیلمدیکی کبی پارسه مخصوص اولان طرز وطوردن تمامیله محروم ایدی.

مادموازل قونستان استخفاف واستحقار ایله «طشره‌لی برقجه...» دیردی.

واقعا براقشام ژیمناسده لیونلی ایکی تاجر، قادینی، ترو میدانده‌کی «الدیونلر ولیوانته‌لر» مغازه‌سنی طوتن مالانی فاورو

صوك موده

ظن ایلمشلر، صکره یاکلدقلرینی اکلایه‌رق پك چوق اعتذارلر ایتمشلردی.

بربشقه کون؛ اوچنجی سواری آلاینك برضابطی اوزاقدن، بوندن سکز سنه اول اورلئان سویلره پیدای الفت ایتدیکی نانا نامنده برقز اولدیغنی فرق ایلمشسه‌ده، بوده اویله برخطاده بولندیغندن ینه اویله اعتذارلر ایتمشدی.

صحیحاً بویله کستاخانه مشابهتلر واردر.

مادام دوبارانس چوق سیاحتلر ایتمش، بونی کندیسی‌ده کیزله‌مزدی. فقط کندی حیات ومنشأنه‌دائر مناسبت آلسون آلمسون متصل سویلدیکی سوزلردن محقق، آشکار بر نتیجه چیقاره‌بیلنلر سحرباز عد اولنه‌بیلیردی. برکون ایدا، والده‌سندن منقول اوله‌رق مستعمراتده طوغمشدر، چفتلکلری، زنجیه‌لری وارمش... بر دیکر دفعه‌سنده، تورانژه‌لده بولنمش. هنکام صباوتی لووار ساحلنده‌کی کاشانه‌ده کچیرمش. موجودیتندن سوکولوب ایرلمش، بوتفصیلات بوقصه‌لری فوق العاده کوزل بر مهارت ایله هیسنی بریره طوپلایه‌رق بربرینه دیکر، ربط ایدردی.

کورلدیکی وجهله، هب کیفنه تابع تقریرلرنده حکم‌فرما اولان اساسسز شیلر ایله تفاخر ابتلاسی ایدی. بریشیل دیشی پاپاغان کبی کوه‌زه وخرده فروش ایدی. اصالت، عنوان، اقبال و پارمنك ایچندن چیقامیوردی.

زنکینلکه کلنجه، شبهه یوقکه زنکیندی، هیچ دکلسه برصاحب ثروت، قادینك اداره‌سی ایچون اظهار سخاوت ایدییوردی.

مابعدی وار

احمد احسان